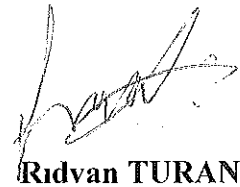

606
15.10.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Uluslararası Hububat Konseyi (IGC), 2018/19 sezonuna ilişkin ilk öngörüsünde dünya buğday üretiminin bir önceki sezona göre %2 azalma ile 742 milyon ton olacağını açıkladı. Dünya genelinde mevsimsel dengelerin kaybolması, sürdürülebilir tarımsal politikaların uygulanmaması gibi nedenlerden dolayı buğday üretimi temel ihtiyaçları karşılayamayacak duruma gelecektir. Türkiye’de yıllara göre buğday üretiminde bir artış söz konusu olsa da buğday verimliliği oldukça düşmektedir. Özellikle 2018/2019 yıllarında, ekim alanların daralması, girdi maliyetleri, verilen teşvikler, doğal afetler, buğday hastalıkları nedeniyle verim ve kalite düşüklüğü yaşanması beklenmektedir. Buğday üretimindeki bu düşüş beraberinde un ve ekmek üretimindeki düşüşleri getirecektir. Un fiyatlarının artması, girdi maliyetlerinin yükselmesi; maya, susam, doğalgaz, elektrik, personel giderlerinin artması ekmecek üreticilerinin bitirme noktasına getirmektedir. Artan enflasyon değerleri altında ezilen üretici böyle giderse ekmecek çıkaramayacak duruma gelecektir. Üretici tarafında bu sorunlar baş gösterirken sofralarımıza gelen ekmeğin maliyeti gün geçtikçe daha da artacaktır. Bu nedenle özelde buğday genelde hububat sektöründe yaşanan bu sorunların belirlenmesi ve çözüme kavuşturulması için Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Rıdvan TURAN

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Tarım, ülke halkının beslenmesi için gerekli besin maddelerini sağlama görevini üstlenmektedir. Her ülke, beslenme açısından önemli ürünlerde kendine asgari bir yeterlilik derecesi sağlama gayreti içerisinde. Dünya'nın ve Türkiye'nin neredeyse her bölgesinde üretimi yapılan buğday; gerek çok büyük üretici kitlesini ilgilendirmesi, gerekse insanların temel gıdası olan ekmeğin hammaddesini oluşturması bakımından oldukça önemli bir üründür. Üretim açısından yaklaşık 4-5 milyon işletmeyi başka bir ifade ile 15 milyon civarında insanı, tüketim açısından ise Türkiye'nin tüm nüfusunu ilgilendirmektedir. Buğdayın insan beslenmesinde temel gıda maddesi olarak önemli bir yere sahip olması, milyonlarca üreticinin yıllık gelirini sağlayan önemli bir kaynak olması ve çok sayıda sanayi kuruluşunun ham maddesi olması özelliklerinden dolayı ekonomik ve sosyal yaşantımızda diğer tarım ürünlerine göre önemi büyüktür. Türkiye'de tarım yapılabilir alan içerisinde %41'lik payı tahıllar oluştururken toplam tahıl alanı içerisinde %49'luk payı buğday oluşturmaktadır.

Buğdayın küresel düzeydeki sorunlarına karşı ülkeler, tüketicilerin fiyat artışından olumsuz etkilenmemesi için korumacı politikaları devreye koyarak önemli tedbirler alıyor. Dünyanın buğday üretimi sıralamasında ve ihracatında birinci olan Rusya, buğday ihracatının gerçekleşmesini engellemeye yönelik önlemler aldı. Türkiye, uzun yıllar dahilinde İşleme Rejimi kapsamında yılda ortalama 4,5 milyon buğday ithal ederek, işledikten sonra 3.5 milyon tonunu ihraç etmektedir. Un ihracatında dünyada önemli konumda olmasına rağmen ihracat, ithal buğdaya dayalı olarak yapıldığı için bu yıl üretim ve kalitede de yaşanan sıkıntılardan dolayı büyük sorunla karşı karşıya kalmıştır. 1980'lerden bu yana süregelen neoliberal ekonomik politikalar sonucunda özellikle son 16 yıl süresince küçük üretici başta olmak üzere çiftçilik yapılamaz duruma gelmiş, kırsal alan tarımsal nüfus 18 milyondan 11 milyona düşmüştür. Bu gidişle gıda ürünlerinde yanlış destekleme stratejileri ve ithalata yönelik bir politika izlenmesi ve içinde bulunduğumuz ekonomik krizin etkisiyle Türkiye bir kıtlık ile karşı karşıya kalacaktır. Üretimdeki düşüşün etkisi ile dünya buğday fiyatları hızla artmasına rağmen Türkiye'deki buğday fiyatları aynı seyirde devam ederek çiftçiyi buğday üretiminden uzaklaştırmaktadır. Yukarıda kısaca ifade edilen buğday üretimi ve stokları ile ilgili yaşanan sorunların tespiti ve çözüm ile birlikte tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması hayati önem taşımaktadır.

Ayhan BİLGEN

HDP Kars Milletvekili

Kemal PEKÖZ

HDP Adana Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK

HDP Ağrı Milletvekili

Filiz KERESTECİOĞLU

HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN

HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ruştı TIRYAKI

HDP Batman Milletvekili

Erdal AYDEMİR

HDP Bingöl Milletvekili

Salihe AYDENİZ

HDP Diyarbakır Milletvekili

Musa FARİSOĞULLARI

HDP Diyarbakır Milletvekili

Adnan Selçuk MIZRAKLI

HDP Diyarbakır Milletvekili

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

HDP Adana Milletvekili

Abdullah KOÇ

HDP Ağrı Milletvekili

Dirayet Dilan TAŞDEMİR

HDP Ağrı Milletvekili

Kemal BÜLBÜL

HDP Antalya Milletvekili

Necdet İPEK YÜZ

HDP Batman Milletvekili

Feleknaş UCA

HDP Batman Milletvekili

Dersim DAĞ

HDP Diyarbakır Milletvekili

Semra GÜZEL

HDP Diyarbakır Milletvekili

Hişyar ÖZSOY

HDP Diyarbakır Milletvekili